

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0518U002726

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-12-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пасічник Наталя Олексіївна

2. Pasichnyk Natalia

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.07

Назва наукової спеціальності: Історія науки й техніки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-12-2018

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

Код за ЄДРПОУ: 02125415

Місцезнаходження: вул. Шевченка, 1, м. Кропивницький, Кіровоградський р-н., Кіровоградська обл., 25006, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 27.053.01

Повне найменування юридичної особи: ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Переяслав-Хмельницький р-н., Київська обл., 08401, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди"

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Переяслав-Хмельницький р-н., Київська обл., 08401, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 12.09.09

Тема дисертації:

1. Університетська фінансово-правова наука і освіта на терені України XIX – поч. XX ст.
2. University Financial and Legal Science, and Education on the territory of Ukraine in the XIX – beginning of the XX century.

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні висвітлений розвиток фінансово-правової науки й освіти в університетських центрах Наддніпрянської України з початку XIX століття до 1914 року крізь призму європейської наукової традиції. Проаналізований розвиток імперського державного господарювання та фінансово-правові ідеї державних діячів першої половини XIX ст., визначений їхній вплив на тогочасну практику фінансового управління та фінансову думку. Досліджено становлення й розвиток фінансово-правової науки й освіти на юридичних факультетах Харківського, Київського та Новоросійського університетів, а також в ліцеї князя Безбородька та Рішельєвському ліцеї. Висвітлена характеристика

наукової спадщини викладачів університетських центрів Наддніпрянської України та виокремлено особистий внесок кожного з них у розвиток фінансово-правової науки й освіти. Висвітлено закономірності періоду інституціоналізації фінансово-правової науки та освіти й створення регіональних наукових шкіл в університетах Наддніпрянської України в останній третині XIX – на початку XX ст.

2. The dissertation explores the development of the Financial and legal science and education in the university centers of the Dnipro Ukraine from the beginning of the 19th century until 1914 in the light of the European scientific tradition. It is concluded that documentary sources, monographic studies and educational literature were the main sources that, on the one hand, contributed to the development of financial and legal science and education, and on the other hand, contained actual material for the reconstruction of the evolution of this scientific and educational sphere. The researcher concludes that in the first half of the nineteenth century the formation of financial and legal science and education took place in the process of development of the state economy of the Russian Empire. The financial and legal ideas of state officials of that period significantly influenced the formation and development of university financial, economic and legal science and education. A characteristic feature of the management of financial activities was the legal provision of financial and economic decisions. The preparation of Complete Collection of Laws and the Code of Laws of the Russian Empire under the authority of M.M. Speranskyi and M.A. Baludyanskyi contributed to the development of the national jurisprudence and the division of various areas of jurisprudence, including financial and legal. It is highlighted in the dissertation that state and public figures V.N. Karazin, D.M. Knyazhevych and A.O. Skalkovskyi made a significant contribution to the formation and development of financial, financial and legal science and education in the university centres of the Dnipro Ukraine in the first half of the XIX century. They played a significant role in the founding of Kharkiv and Novorosiysk universities, positively influenced the formation and development of regional historical science, statistics as the applied component of financial science and, in general, the development of financial, financial and legal education and science of the Dnipro Ukraine. The researcher found that fundamental innovations in the state administration and the legislative base in the Russian Empire in the nineteenth century actualized the necessity of qualitative training of future officials, which was carried out mainly through the study of law in universities and lyceums of legal status, at Kharkiv University and at the University of St. Volodymyr (Kyiv), as well as in the Richelieu Lyceum in Odesa and in the Lyceum of the Prince Bezborodko in Nizhyn. The formation in these educational institutions of financial, financial and legal science and education took place in close co-operation with the leading trends in the development of contemporary European science. The researcher found that the reforms of the 60's - early 80's of the nineteenth century in the Russian Empire led to the necessity of expanding the legal and regulatory framework for the regulation of the state financial system and the complication of the forms of financial activity of the state. The dissertation concludes that at the beginning of the twentieth century, the fundamental foundations of financial science and financial law science were laid. And the very scientific and educational activities of the professors of the Dnipro Ukraine (M.Kh. Bunge, I.I. Patlaevskyi, G.D. Sydorenko, M.M. Alekseyenko, S.I. Ilovayskyi and many others) became a significant contribution to the development of financial science and financial law as independent scientific areas in the last decades of the nineteenth – beginning of the twentieth century. The author of the research studied and summarized the scientific biographies of the professors of financial law that greatly enriched the economic, financial and legal science and education of that time, influenced further development of the science and became the founders of Kyiv School of Financial and Financial-Legal Science (M.Kh. Bunge), Novorosiysk (Odesa) School of Financial Law (I.I. Patlaevskyi and S.I. Ilovayskyi), Regional School of Financial Law of Kharkiv University (M.M. Alekseenko and his student P.P. Migulin). The researcher concluded that financial and legal education in the universities of the Dnipro Ukraine in the last third of the nineteenth – early twentieth century rapidly developed. Financial law was allocated as an independent educational course. The structure of the course and its consignment in the system of sciences was determined and the methods of research and categorical apparatus were formed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлик Василь Михайлович

2. Orlyk Vasyl'

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Орлик Василь Михайлович

2. Orlyk Vasyl'

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01, 07.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Реєнт Олександр Петрович
2. Reient Oleksandr

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гуменюк Тетяна Іванівна
2. Humeniuk Tetiana

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єрмілов Валерій Семенович
2. Yermilov Valerii

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Молоткіна Валентина Костянтинівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Молоткіна Валентина Костянтинівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.